

429

BELÜGYMINISZTERIUM

10—24/7/1970.

Rfk. Feszett

SZOLGÁLATI HASZNÁLATRA!

21

Ír: 328/42

1438

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK

7. számú UTASÍTÁSA

Budapest, 1970. évi május hó 4-én.

Tárgy: A helyszíni bírságolás végrehajtásának szabályozása.

A rendőrség a szabálysértésekről szóló 1968. évi I. számú törvény (a továbbiakban: Tv) 83—86. §-a alapján az egyes szabálysértésekről szóló 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendeletben (a továbbiakban: R.) meghatározott

- külföldiek rendészetével (R. 4. §.),
- tiltott fürdéssel (R. 15. §.),
- csendháborítással (R. 23. §.),
- közúti, vasúti, víziközlekedési szabályok megszegésével (R. 62. §. alapján az R. 43—58. §.) kapcsolatos, továbbá a
- köztisztasági (R. 71. §.) és
- parkrongálás (R. 140. §.) szabálysértések elkövetőivel szemben helyszíni bírságot alkalmazhat.

A 10/1968. számú miniszteri utasítás 31. pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az egységes és törvényes gyakorlat biztosítása érdekében, az alábbi

u t a s í t á s t

adom:

A helyszíni bírságolás személyi hatálya

1. Helyszíni bírság — a jelen utasítás 2. pontjában megjelöltek kivételével bármely magyar, illetve nem magyar állampolgárral szemben kiszabható.

2. Nem alkalmazható helyszíni bírság a
 - a) diplomáciai vagy egyéb személyes mentességet élvező külföldi állampolgárakkal (Tv. 3. §.) továbbá
 - b) fiataikorúakkal (Tv. 27. §.), valamint a
 - c) katonákkal (Tv. 28. §.) szemben.
3. Ha a 2. pontban megjelölt személyek szabálysértést követnek el és a figyelmeztetés nem látszik megfelelő intézkedésnek, feljelentésükre az általános szabályok az irányadók.

Helyszíni bírság alkalmazását kizáró okok

4. Nem alkalmazható a helyszíni bírság, ha
 - a) a figyelmeztetés is elegendő;
 - b) az elkövetés módjára, vagy az elkövető személyi körülményeire tekintettel szabálysértési eljárás kezdeményezése indokolt. Így különösen, ha
 - az elkövető a tiltott fürdést élete vagy testi épsége komoly veszélyeztetésével;
 - a csendháborítást — a garázdaság tényállását meg nem valósítható módon — a közcsend jelentős megzavarásával;
 - a köztisztasági szabályok megsértését a közegészség jelentősebb veszélyeztetésével;
 - a parkrongálást a társadalmi tulajdonban jelentősebb kár okozásával valósította meg, továbbá, ha
 - az elkövető semmiféle gépjármű vezetésére jogosító hatósági engedéllyel nem rendelkezik, vagy a gépjármű vezetését ilyen személynek átengedi (helyszíni bírsággal tehát kizárólag az a gépjárművezető sújtható, aki nem a megfelelő nemű és üzemű gépjármű vezetésére jogosító hatósági engedéllyel rendelkezik);
 - a gépjárművezető a szeszesital vagy kábítószer fogyasztás után tovább vezette gépjárművét (helyszíni bírsággal tehát kizárólag az a gépjárművezető sújtható, aki a hajtóművet beindította ugyan, de akit a tettenérés megakadályozott a vezetésben), valamint, ha
 - az elkövető a szabálysértő magatartásával súlyos kimenetelű közlekedési baleseti helyzet veszélyét idézte elő és az csak a mások lélekjelenléte vagy a véletlen eredményeként maradt el;
 - c) a közúti közlekedési baleset során
 - személyi sérülés történt és a sérült nem vagy nem kizárólag a baleset okozója;

- valamelyik (vagy mindkét) járműben a bekövetkezett kár meghaladja az 5 000 forintot;
 - a gépjármű vezetője érvényes vezetői igazolvánnyal nem rendelkezett, vagy ha az áthaladási elsőbbség, illetőleg az előzés vagy a jobb oldali közlekedés szabályainak durva megsértése; a fényszóró tompítására vonatkozó kötelesség elmulasztása; a sebességkorlátozás jelentős vagy tartós túllépése, illetőleg a gépjármű üzemképtelen kormányra vagy fékberendezése miatt történt a közlekedési baleset;
 - a jármű vezetője durva módon sértette meg az egyéb közlekedési szabályokat és a **súlyosabb** kimenetelű (az 5 000 forint kárt meghaladó, illetőleg a foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetést is megvalósító) baleset elmaradása, a véletlennek vagy a felelősséggel nem tartozó személy lélekjelenlétének az eredménye;
 - a balesetet a gépjárművezető tömegszállító jármű (autóbusz, villamos, trolibusz stb.) vezetése közben okozta;
 - a baleset okozása tekintetében 3 vagy több személy vehető számításba (ilyen esetben — ha egyébként az eset összes körülményei a helyszíni bírság kiszabását lehetővé tennék — a feljelentésben erre utalni kell);
 - a baleset valamelyik elkövetője vagy károsultja diplomáciai vagy egyéb személyes mentességet élvező személy;
- d) az elkövető nem ismeri el a szabálysértés elkövetését, vagy ha a helyszíni bírság összegének átadását, illetve a postai befizetőlap átvételét megtagadja;
- e) a b), c) és d) alpontban megjelölt esetekben az elkövető ellen szabálysértési feljelentést kell tenni.

Felhatalmazás a helyszíni bírság alkalmazására

5. Helyszíni bírság alkalmazására jogosultak:

- a) a külföldiek jelentkezésére vagy tartózkodására vonatkozó szabályok megsértőivel szemben a BM KEOKH-nál a vezető, a rendőrfőkapitányságok területén a rendőrfőkapitányság vezetője megbízása alapján az illetékes KEOKH előadó(k);
- b) a külföldiek be-(ki-) jelentkezésére vonatkozó szabályok megszegőivel szemben a rendőrkapitányság vezetője által megbízott igazgatásrendészeti előadó(k);
- c) az a), b) alpontban fel nem sorolt minden egyéb helyszíni bírsággal sújtható szabálysértés elkövetőjével szemben a BM II/II—1. és a II/III—2. osztályok vezetői, továbbá a rendőrfőkapitányok, illetve rendőrkapitányok (helyettesei) által megbízott rendőrök.

6. A megbízás kiterjedhet a jelen utasításban megjelölt valamennyi, vagy egyes szabálysértések (pl. vasúti szabálysértés stb.) elkövetőinek helyszíni bírságolására.
7. Helyszíni bírságolással csak azt a rendőrt lehet megbízni aki a helyszíni bírságolásra vonatkozó szabályokat elsajátította és abból eredményes vizsgát tett.

A megbízást írásban (parancsban) kell kiadni. A parancskivonatot a megbízott rendőrnek át kell adni.

Helyszíni bírság alkalmazásának módja

8. A helyszíni bírság alkalmazása nyugta-ellennyugta (NR—1748. cikkszámú nyomtatvány), vagy postai befizetőlap (NR—1743. cikkszámú nyomtatvány) felhasználásával történhet.
9. A kiszabott bírságnak a helyszínen történő lerovása esetén a bírságot alkalmazó rendőr a részére kiadott nyugta-ellennyugta tömbből annyi darab nyugtaszelvényt ad át a szabálysértés elkövetőjének, ahányszor 10 forintba bírságolta. Az egyes nyugtaszelvények kizárólag a betűrend szerint szakíthatók le a rendőrnél maradó ellennyugtáról (továbbiakban: tőszelvény).
10. Ha az intézkedő rendőr a szabálysértést elkövető gépjárművezetővel szemben — annak távollétében — alkalmaz helyszíni bírságolást, vagy ha az elkövető a cselekményt elismeri ugyan, de a bírságot a helyszínen leróni nem tudja a bírságolás postai befizetési lap megküldésével, illetve átadásával történik. A postai befizetési lap megküldésekor a Tv. 85. §-ában foglaltak alapján és a jelen utasítás 11. pontjában felsoroltak értelemszerű alkalmazásával kell eljárni.
11. A postai befizetési lapon történő helyszíni bírság kiszabása során, ha az elkövető jelen van
 - a) a helyszínen (tintával) kell kitölteni a tőszelvény mindkét oldalának rovatait;
 - b) a postai feladóvevény hátoldalán levő figyelmeztető szelvényen meg kell jelölni (alá kell húzni) a helyszíni bírság kiszabásának alapjául szolgáló cselekményt;
 - c) a helyszíni bírság lerovását igazoló lapon az erre kijelölt rovatba kell beírni (számmal és betűvel) a kiszabott bírság összegét;
 - d) a posta feladóvevény és a helyszíni bírság lerovását igazoló levelezőlap szelvényeket együtt, egymástól el nem választva kell átadni a megbírságottnak. Egyben fel kell hívni a figyelmét arra, hogy a helyszíni bírság lerovása a megfelelő értékű illetékbélyegnek az igazolólapra való

felragasztásával történik. Az illetékbélyeggel ellátott igazolólapot 15 napon belül ajánlva kell feladni. Figyelmeztetni kell a teljesítés elmulasztásának következményeire is;

- e) ha a helyszíni bírság gépjárművezetővel szemben kerül alkalmazásra, az elkövetőtől betétlapot is el kell venni, és azt a befizetési lap tőszelvényéhez kell csatolni (tűzni);
 - f) a tőszelvénynek a tényállást röviden rögzítő részét az elkövető előtt fel kell olvasni és aláírásával el kell ismertetni (Tv. 84. §.).
12. Ha a helyszíni bírság befizetése megtörtént, a posta a helyszíni bírság lerovását igazoló levelezőlap szelvényt a bírságoló rendőr szolgálati helyére küldi meg. A szelvény megérkezése után azt az azonos számú és sorszámú tőszelvényhez kell csatolni. Ezzel a helyszíni bírságolási eljárás befejeződött.
13. Amennyiben a levelezőlap szelvény a befizetésre biztosított 15 nap határidő elteltétől számított további 15 napon belül nem érkezik vissza a bírságoló rendőr szolgálati helyére
- a) ha a gépjárművezetőt távollétében bírságolta meg, ellene a szabálysértési feljelentést meg kell tenni (Tv. 86. §.), amelyben utalni kell a kiszabott helyszíni bírság összegére és fel kell tüntetni a postai befizetőlap sorozat- és sorszámát is;
 - b) ha az elkövető a postai befizetőlapot a helyszínen vette át, a bírság behajtására kell intézkedni (Tv. 72. §. (2) bek. b) alpont).

Eljárás a jelentéktelenebb közúti közlekedési balesetek ügyében

14. Ha a figyelmeztetés nem látszik elegendő intézkedésnek, a jelentéktelenebb közúti közlekedési baleset elkövetőjével (okozójával) szemben történő helyszíni bírságolás során a 8—13. pontokban foglalt általános szabályok szerint kell eljárni.
15. A figyelmeztetés vagy a helyszíni bírság kiszabásával egyidejűleg az elkövető személyi igazolványa alapján a helyszínen — két példányban — ki kell tölteni az igazoló lapot (NR—1744. cikkszámú nyomtatvány). A nem kívánt szövegrészt törölni kell és a megfelelő rovatban el kell ismertetni az elkövetővel felelősségét. Ezután a kitöltött igazoló lap eredeti példányát át kell adni a közlekedési balesetben vétlen, a másolati példányát pedig a balesetért felelős személynek. Az aláírás megtagadása esetén a szabálysértési feljelentést meg kell tenni.

Vegyes rendelkezések

16. A helyszíni bírság — a Tv. 83. §. (2) bekezdésében meghatározott alsó és felső határ között — az elkövetett szabály-

sértés súlyossági fokának gondos mérlegelésével 10, 20, 30 stb. forintos (kerek) összegben szabható ki.

17. Az igénylő szervezeteknek (közrendvédelmi, közlekedésrendészeti osztályok és alosztályok) az igénylés (központi ellátás) útján kapott nyugta-ellennyugta, illetve postai befizetőlap nyomtatványtömbökkel érkező NA—1126—27. sz. anyagkiadási utalvány-t gyűjtőszámon kell beiktatni.

Az iktatószámot — iktatóbélyegző lenyomata nélkül — rá kell írni az ugyanazon anyagkiutalással érkező valamennyi tömb első borítólapjára. Az igénylő szerv a hozzá felterjesztett (27. pont) tőszelvény-tömböket helyezze irattárba.

A selejtezést a rendőrség ügykezelési szabályzatának vonatkozó rendelkezései szerint (5/1966. sz. belügyminiszterhelyettesi parancs 81. pont, illetve annak 4. sz. melléklete) kell végrehajtani.

18. A nyugta-ellennyugta és a postai befizetési lap tömböket a csatolt minta szerinti kimutatás felhasználásával kell az intézkedésre jogosult rendőröknek kiadni, illetve — a felhasználás után — bevonni.

19. A felhasználó rendőri szervezeteknek (közlekedésrendészet, őrsök, ideértve a körzetmegbízottakat is) a postai befizetőlap, levelezőlap szelvény címrovatába — használatba vétel előtt — be kell vezetniük a szerv megnevezését és címét. A postai befizetési laptömbök kiadása során a kimutatás sorsszám rovatába „B” betűjelzést kell alkalmazni.

20. A helyszíni birságolással megbízott rendőr a szolgálati ideje alatt befolyt helyszíni birság összegét a pénz átvételétől számított 48 órán belül köteles illetékbélyegre átváltani és azt a nyugta-ellennyugta tömb borítólapjának belső oldalára felragasztani.

21. A helyszíni birság során befolyt pénzösszeg, valamint az illetékbélyegek kezeléséért a rendőr anyagilag és fegyelmi-leg felelős.

22. A felhasználó szervek parancsnokai (továbbiakban: parancsnok) a felragasztott illetékbélyegeket — az ellenőrzés során — a szerv bélyegzőjével kötelesek érvényteleníteni. A kihelyezett körzetmegbízottak az érvénytelenítést maguk végzik.

23. A rendőrök részére kiadott nyugta-ellennyugta és postai befizetési lap tömböket az illetékes parancsnokok rendszeresen kötelesek ellenőrizni.

24. A kiadott nyugta-ellennyugta tömböt a rendőr akkor szolgáltathatja vissza, amikor az összes nyugtaszelvény felhasználást nyert. Más esetben a részére kiadott tömböt csak akkor adhatja le, ha a szolgálata teljesítésében huzamosabb ideig akadályozva van (tartós szabadság, vezénylés, hosszabb betegség stb.). A visszaszolgáltató tömb tőszelvényeinek, illetve a borítólapokra felragasztott ille-

tétkbélyegek értékének meg kell egyeznie a felhasznált nyugta szelvények értékével.

25. A parancsnoknak a felhasználás után visszaszolgáltatott tömböket ellenőriznie kell, különösen atekintetben, hogy megtörtént-e;
- a postai befizetési lap lerovást igazoló szelvényének a visszamaradt tőszelvényhez csatolása (fűzése),
 - ha az igazoló szelvény nem érkezett meg, a behajtás elrendelés számának a tőszelvényen való feljegyzése,
 - a nyugta-ellennyugta tömbök borítólapjának belső oldalán az illetékbélyegek felragasztása és érvénytelenítése.
- A felügyeleti szervek az általános ellenőrzések keretében ellenőrizzék a tőszelvények kezelését, a nyugta-ellennyugta szelvények, illetve a postai befizetőlapok rendeltetésszerű felhasználását.
26. A parancsnok az ellenőrzés megtörténtét a tőszelvények borítólapjára köteles feljegyezni és aláírásával igazolni. Az ellenőrzés során tapasztalt hiányosságokról, rendelkezlenességekről jelentést kell készíteni, illetve — ha indokolt — az illetékes anyagi vagy pénzügyi szerv köteles kárjegyzőkönyvet felvenni.
27. A felhasználó szervnek az azonos átvételi elismervényen (elosztón) és iktatószámmon átvett valamennyi befizetőlap, illetve nyugtaszelvény felhasználása után visszamaradt tőszelvénytömböket — jelentés kíséretében — az igénylő szervhez kell felterjeszteni. A jelentésben fel kell tüntetni a tömbök sor- és tömbszámát. Ha a befizetőlapok felhasználása során esetleg hiány, illetve kárjegyzőkönyv készült (26. pont), a jelentéshez csatolni kell azok másolati példányát is.
28. Az igazoló lap-ok kezelése — célszerű felhasználásuk ellenőrzése érdekében — a parancsnok feladata.
29. A helyszíni birságozással kapcsolatos statisztikai adatokat a 0024/1965. sz. belügyminiszterhelyettesi utasításban előírt KÖZRENDVÉDELMI STATISZTIKA c., NR—1225. cikkszámaú, KÖZLEKEDÉSRENDÉSZETI NEGYEDEVI TEVÉKENYSÉGI JELENTÉS c., NR—1238. cikkszámaú és VIZIRENDÉSZETI STATISZTIKA c. NR—1228. cikkszámaú nyomtatványok vonatkozó rovataiban — a helyszíni birságozási nyugta-ellennyugta tömb statisztikai szelvényein történt összesítés alapján — kell jelenteni.
30. Jelen utasítás kiadásával az 1968. évi 18. sz. belügyminiszterhelyettesi utasítás hatályát veszti.

KÖRÖSI GYÖRGY s. k.,

r. vezérőrnagy
miniszterhelyettes

Felterjesztve: Miniszter elvtársnak

Kapják: Elosztó szerint.

Készült: 3180 példányban.

K I M U T A T Á S

Őrs (alosztály, osztály)

a helyszíni birságolási „Nyugta-ellennyugta”, illetve „Postai befizető lap”-tömb kiadásáról,
valamint ezek tőszelvényének bevonásáról

Sorszám	N é v	Rendfokozat	Kiadás ideje: év, hó, nap	Sorozat- és sorszám		Az átvevő aláírása	A bevonás ideje: év, hó, nap	Illeték- bélyeg értéke	A visszavevő aláírása
				Sorozatszám	Sorszámtól, sorszámig				